

TORONYIRÁNY

XX. 30.

2026. július 26.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESÍTŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 17. vasárnap

Nagyszülők és idősek világnapja

Krisztust, a mi Urunkat, nappalunkat és világító napunkat, aki megvilágosít minden embert, és aki napnyugtát nem ismer, magasztaljuk hangos szóval:
Urunk, életünk és üdvösségünk!

Csillagok Teremtője, hálásan köszönjük, hogy irgalmadból új napot kezdhettünk,

- *feltámadásodra emlékezünk.*

Szentlelked vezessen minket jóságosan a mai napon, hogy cselekedeteinkkel kedvedben járjunk,

- *és mindig a te bölcsességed irányítsa minket!*

Add, hogy nagy örömmel jelenjünk meg néped ünnepi közösségében

- *igéd és tested asztala körül!*

Szívünk-ből-lelkünk-ből hálát adunk neked

- *számtalan jótéteményedért.*

Krisztus Urunk a Fő, mi pedig tagjai vagyunk. Imádjuk őt, és mondjuk hangos ujjongással:

Urunk, jöjjön el a te országod!

Üdvöztünk, tedd Egyházadat az emberi nem egységének éltető szentségévé

- *és az üdvösség hatásos jelévé minden nép számára!*

Állj mindenkor a pápával egységben levő püspökök testülete mellett,

- *és add meg nekik az egység, a szeretet és a béke ajándékát!*

Add, hogy a keresztények veled, az isteni Fővel, minél szorosabban egyesüljenek,

- *és életük tanúságtételével hirdessék országodat!*

Adj békét a világnak,

- *hogy virágozzék mindenfelé a biztonság és a nyugalom!*

Juttasd a végső napon a feltámadás dicsőségét az elhunytaknak,

- *és minket is tégy boldogságuk részeseivé.*

A szentmise olvasmányai

- 1. 1Kör 3,5-7-12** Az igaz ember jótettei és értékes erőfeszítései Isten előtt soha nem évülnek el.
- 2. Róm 8,28-30** Pál apostol útmutatást ad a keresztény családi életre vonatkozóan.
- 3. Mt 13,44-52** Boldog az, aki bármilyen módon kapcsolatba kerülhet a Megváltó, Jézus Krisztus személyével.

A példabeszédes tanítás

A képekben, hasonlatokban, elbeszélésekben kifejezett tanítás ismert műfaj volt az ókorban. A zsidók a héber masal szóval jelölték a különféle szóképeket, hasonlatokat, sőt az úgynevezett velőmondásokat is. Így a Pédabeszédek könyve ezt a címet viseli: Mislé Selomo. A Hetvenes fordítás a héber masal-t a görög parabolé-vel adta vissza, s ebből lett a parabola szó. A tanításnak ez a formája megtalálható a rabbiknál is. Ebből látjuk, hogy Jézus alkalmazkodott kora stílusához. A szinoptikus evangéliumok megőrizték ezt a formát, mert nyilvánvalóan az apostolok is magukévá tették az igehirdetésben. Hiszen a képek és a hasonlatok jobban biztosították azt a törekvést, hogy Jézus eredeti gondolatát adják tovább, mintha ugyanazt a tanítást áttették volna új fogalmakba. A negyedik evangélium már más természetű; abban már a teológiai értékelés lép előtérbe. Jánosnál igazában csak a jó pásztorról, továbbá a szőlőtőről és szőlővesszőkről szóló tanítás tartozik ebbe a műfajba.

A képanyag és az érvelés módjának megfelelően megkülönböztetjük a szoros értelemben vett hasonlatokat és az igazi példabeszédeket. Hasonlatnak Jézus olyan képeket használ, amelyeket a természetből vagy a mindennapi életből kölcsönöz, pl. az elvetett mag, a kovász, a háló, az elrejtett kincs, az elveszett bárány, az elveszett pénzdarab, a tereken játszó gyermekek, a kérő barát stb. A valódi példabeszéd olyan történet, amelyben a meglepő, a szokatlan, az egyszeri fordulat fejezi ki a vallási alapgondolatot. A példabeszéd a népies elbeszélés műfajába tartozik. Vallási igazságot akart kifejezni, hangsúlyozni, magyarázni, de mindig teret engedett a hallgatónak, hogy azt magukra alkalmazzák, illetőleg, hogy kellő lelkürellyel tanulmányozzák. A példabeszédbe bele van építve a felhívás, hogy a hallgató saját magát annak tükrében szemlélje. Jézus, mint próféta, mint isteni küldött nyomatékozta is ezt a példabeszédes elemet. Éreztetni akarta, hogy rajta keresztül Isten szól, azért az embernek állást kell foglalnia.

Az érvelés is követi az akkori beszédmodort. A történet csak annyit mond el, amennyi a közölni kívánt igazság szemléltetéséhez szükséges. Kevés személyt szerepeltet, pl. a tékozló fiú anyjáról egyáltalán nem esik szó. Sokszor a szereplők saját kijelentéseikkel jellemzik magukat, pl. az igazságtalan bírót, a farizeust és a vámos, az új csúrt építő gazdag ember stb.

Az Imaórák Liturgiájából

Ha az alapgondolat kifejeződött, a történet megszakad, mert nem maga a történet fontos, hanem az, hogy a hallgatók megragadják a vallási gondolatot és magukra alkalmazzák. Jézus példabeszédei a korabeli rabbik hasonló elbeszéléseitől abban különböznek, hogy nála mindig megtalálható a mély gondolat, a találó hasonlat, a gondolatfűzés pontossága, a fogalmazás világossága és a hallgatókra való alkalmazás lehetősége. Pedig ő mindig a természetfölötti misztériumot szemlélteti velük. Jézus arra törekszik, hogy a misztériumot, a titkot valóban megmagyarázza. Tanítványainak kijelenti: Nektek megadatott, hogy megértsétek a mennyek országának titkait (Mt 13,11). A „titok” a korabeli zsidó irodalomban Istennek az idők végére vonatkozó rendelkezése volt, az apostolok prédikációjában azonban maga Jézus, akiben az Atya kinyilvánította az ember üdvösségét és megalapította országát. A példabeszédek általánosságban Isten országát világítják meg. Máté ugyanezt a mennyek országának mondja, de ő sem csak a túlvilági országra gondol, hanem a földi kegyelmi országra is. Ennek az országnak a mibenlétét Jézus halála és feltámadása új színekkel gyarapította. Az apostolok ezért a régi példabeszédeket már ilyen új meglátásokkal ismételték meg és alkalmazták az új helyzetre. Így természetes, hogy más és más követelményt vontak le belőlük. Ők a példabeszédeket már nagyrészt a hívőkhöz intézték, nem a kívülállókhöz, ezért belső egyházi követelményeket is belevittek, pl. a menyegzős ruha a királyi lakománál. Mi nem azt keressük, hogy Jézus milyen formában mondta el ezeket a történeteket, és mit változtattak rajta az apostolok, hanem az evangéliumban meglevő szöveget elemezzük, hiszen ez a sugalmazott tanítás, Isten ezekben adta a végleges kinyilatkoztatást.

A példabeszédek nem egyszerűen magyarázó példák, hanem tükrözik Jézusnak a néppel való küzdelmét, hogy elfogadtassa velük saját küldetését. A történetek eredetileg nem a tanítványoknak szoltak, hanem annak a népnek, amely még nem hitt benne. Jézus előttük, és méginkább a vallási vezetők előtt igazolja, hogy ő a megígért Messiás, s hogy a Messiásról olyan értelemben kell gondolkodni, amilyennek magát mutatja, mert az Isten országa övele érkezett el. Mindenütt érezzük, hogy Jézus a tanításán keresztül saját személyét akarja elfogadtatni. Tehát a példabeszédek nem időtlen igazságokat öltöztettek korabeli külsőbe, hanem úgy kell nézni őket, mint adott helyzetben megfogalmazott kijelentéseket és követelményeket. Értelmezésükhöz hozzátartozik a helyzet ismerete. Az örök igazságot utólag kell belőlük kikövetkeztetni. Az egyes evangélisták is könyvük céljának megfelelően csoportosítják és alkalmazzák őket. Az erkölcsi célt Lukács domborítja ki legjobban. Máté és Márk jobban megmaradnak az Isten országának titkainál.

Jézus tanítása inkább tartalma szerint volt új, nem formája szerint. A lényeg az volt, hogy őbenne az Atya a Fiút küldte el, mint megváltót, s a megváltás az ember természetfölötti felemelését, s az örök életet hozza, nem pedig valamilyen földi jólétet. Ezt a természetfölötti tanítást csak hasonlatokkal lehetett érthetővé tenni. A hallgatóknak alkalmat kellett adni, hogy a mély titokról elmélkedjenek. A kategorikus kijelentések jobban elijesztették volna őket, hiszen azoknak egyszerre kellett volna áttörni az előítéletek falát. Tartalmilag is lehet a példabeszédeket csoportosítani. Az első csoportot az Isten országáról vagy a mennyek országáról szóló hasonlatok alkotják. Ezek érzékeltetik Isten uralmának módját és közeledését, ahogy az Jézus fellépésével már megkezdődött, és majd az ítélettel teljeseedik. Ilyenek a magvető, a mustármag, a magától fejlődő vetés, a kovász, a háló, a búza és a konkoly, a királyi lakoma, a szőlőművesek stb.

Gál Ferenc

Gyermek, szülő, nevelés (17.)

Bekapcsolt tévé, kikapcsolt gyermek?

Tévé és erőszak

Karl Popper osztrák filozófus, az egyik legnagyobb európai kortárs gondolkodó, egyenesen ezt mondja: „Állítsuk le a televíziót, mielőtt ledöntené a gyermekekben természetesen meglevő erőszak elleni ellenállást.”

Alapjában véve azonban úgy gondoljuk, hogy nem kellene annyit vitatkozni a televízió és az erőszak kapcsolatáról. Elég, ha a tényeknél maradunk. Nos, egy angol kutatócsoport végzett egy hat évig tartó vizsgálatot, amelyben nagyon részletesen rögzítették és feldolgozták 1565 londoni fiatal (13 és 15 év közötti) reakcióit. Az eredmény nagyon egyszerűen összefoglalható: a képernyőről jövő erőszak erőszakot szül.

Elsősorban a híradók és más hírműsorok erőszakos jelenetei veszélyesek. Ezek ugyanis, a filmektől eltérően teljesen autentikus jelenetek. A riporterek gyakran túlságosan is részletesen tárgyalják az erőszakos jeleneteket, és túlzó részletességgel mutatják be. Az erőszak így behatol a mindennapi életünkbe, és azt kockáztatjuk, hogy érzéketlenné válunk rá: „Még kettőt megöltek... add ide a bort, légy szíves...; szörnyű ez a sok rablás... de milyen finom ez a leves ma este...”

Az erőszak érzéketlenné tesz az erőszakra magára. Ez a legrosszabb fajta erőszak!

Vidióta

Aki túl sokat iszik az este, az fejfájással ébred, és nem tud koncentrálni; aki túl sok édességet eszik, az meghízik; aki túl sok televíziót néz, elárasztja vele az elméjét és leblokkolja az agyát: vidiótává válik.

Találkoztam egy hatéves gyermekkel, aki olyan kövér volt, hogy megkérdeztem tőle, hány órát néz tévét egy nap. „Hetet” – válaszolta.

Érdekes gyermekeket a világra hozni, hogy aztán a televízióra bizzuk őket hét órán át?

Bocsássatok meg nekünk, gyermekek, ha tudtok!

Elég a káromkodásokból!

Mindent beszennyeztünk: a vizet, a levegőt, a földet, az eget... Már csak a nyelv hiányzott. Olyan mennyiségű és olyan mélyen vulgáris szavak és kifejezések tengere vesz körül minket, melyektől annak idején még a tinta is elpirult volna, ha leírják. Most már tényleg eljött az ideje annak, hogy határt szabjunk ennek a túlzott szabadszájúságnak!

Miért káromkodnak annyit az emberek?

Alig két-két és fél évesek; gyönyörű szőke, bájos kisgyermek, a szájuk pedig már bűzlük a sok káromkodástól. Az igaz, hogy nem mindig értik a szavak jelentését: csak ismétlik azt, amit a felnőttektől hallanak, akár a papagájok. De bárhogyan is van, tudatosan vagy sem, a gyermekek nagyon csúnyán beszélnek. Miért? Ennek sok oka lehet.

* A feltűnő csúnya beszéd. A mama a barátnőjével beszélget. Beszélgetnek, és csak nem hagyják abba... Egyszer csak a gyermek nem bírja tovább... Elő egy fülsiketítő káromkodással! A mama tágra nyitott szemmel néz rá... A gyermek boldog: „Végre észrevette, hogy én is itt vagyok, és csak toporgok mellettük.” A feltűnő káromkodás úgy csapódott bele a gyermek iránti közömbösség vizébe, mint egy hatalmas kő a tenger sima tükrebe.

- * A felnőttök csúnya beszéde. Megesik, hogy az apa, amikor a gyermek mond valami csúnyát, így reagál: „Hallod, milyen nagyfiú az én kis Bandim?” A gyermek pedig azt gondolja, hogy a felnőttesség elengedhetetlen része, hogy néha káromkodásokat szőjön a beszédébe.
- * A divatos csúnya beszéd. Előfordul, hogy a gyermekek mások, főleg a tévé és az újságok csúnya beszédét majmolják. Ott pedig nem tudnak ellenállni annak a kísértésnek, hogy a „kocsisok” beszédét utánozzák.
- * A provokáló csúnya beszéd. Olykor úgy tűnik, a gyermekek direkt kihasználják az idegenek jelenlétét, hogy zavarba hozzák a szüleiket.

Tisztasági hadművelet

Lássuk, mit kell tennünk, hogy a gyermekünk csöndben maradjon vagy megválogassa a szavait.

1. Ne mutassunk rossz példát. A gyermek mindent magába szív, és mindent megismétel. Olyan, mint egy tükör, ami mindent megmutat, amit neki mutatunk. Úgyhogy ne adjunk neki leckét a csúnya szavakból. Soha, semmi esetre sem.
Az intelligens nevelő soha nem beszél csúnyán, mert tudja, hogy a káromkodások szennyezik a levegőt, és szegénységi bizonyítványt állítanak ki arról, aki kiejti; tudja, hogy káromkodások nélkül is lehet vidáman és modernül beszélni.
2. Adjuk meg neki a szükséges figyelmet. A gyermeknek szüksége van arra, hogy figyeljenek rá és értékeljék. Annak érdekében, hogy ezt a szükségletét kielégítse, mindenre képes, még a káromkodást is beveti.
3. Ha idegenek jelenlétében beszél csúnyán, mondjuk meg neki, hogy nem emiatt fogják nagynak és felnőttnek gondolni. Nem jó módszer viszont, ha megpróbálunk az érzelmeire hatni: „Jaj, kicsim, hát mit fog gondolni rólunk a Kati néni!” Ugyanígy nem jó módszer a zsarolás sem: „Ha nem beszélsz csúnyán, kapsz tőlem valamit...”
4. Ne sértéssel szóljunk rá, ha csúnyán beszél: „Neveletlen disznó!” Elég abszurd megoldás lenne: ugyanazt a stílust használjuk, amit a gyermeknek épp meg akarunk tiltani.
5. Ne mutassuk magunkat túl aggodalmasnak és ne botránkozzunk meg. Ha túlságosan aggodalmaskodónak mutatkozunk, illetve nagyon megbotránkozunk, azzal csak azt segítjük elő, hogy a gyermek jól megjegyezze a szót, amit soha többet nem akarunk hallani, és ezenkívül jó módszernek tűnik, hogy „ugrasson” minket. Ha megfenyegetjük vagy nagyon megszidjuk, azt a meggyőződést ültetjük a gyermekbe, hogy egy hatékony kapcsológomb van a kezében: szemrehányás vagy büntetés esetén bekapcsolhatja!
6. A legjobb megoldás majdnem mindig, ha úgy teszünk, mintha mi se történt volna, mintha nem is hallottunk volna semmit, azaz nem vesszük észre a provokációt.
7. Végül pedig, véssük jól az eszébe, hogy a szavaival nem bánthat meg senkit. Ha például kicsúfolja egy osztálytársát, azt mondja neki, hogy „dagadt”, „vidéki”, vagy valami hasonlót, értelessük meg vele nagyon világosan, hogy nem fogjuk tolerálni, hogy így beszéljen, mert sérti mások személyiségét. A gyermekeknek meg kell érteniük, hogy mi tiszteljük a másik embert, és nem engedjük meg, hogy ő bárkit megbántson.

(Folyt. köv.)

Vasárnapi jegyzet

„Lánc, lánc”

A gyerekhang úgy csendült a zsidobongásban, mint aranycsengő a világ felett: „Lánc, lánc eszterlánc...” A piac közepén, hol zöltségek illatoznak, fehérkalapos gombok bólogatnak, egymásba keveredik a sok félbehagyott mondat, siető lábak, ideges kezek erdejében az áruk tömege sem nyugtat: a kertek „lakói” ragyognak, de nem tudják már idehozni a természet pihentető üzenetét. Korábban – gondolatban – szívesen elkóboroltam az asztalok közt *Berda Jóskával*, a piacok költői dicsérőjével, „ujjongtam”, és egy-két óra alatt átéltem kertek, növények életét.

*Káposzta, répa, hagyma, paprika,
a zöld alól világít már a sárga,
paradicsom pirosa omlik a
kék véraláfutásos padlizsánra.
Nyers, édes, csípős, kesernyés szagok,
mélyben, napon más-más tervet betöltő,
versengve sokasodó anyagok
özönlenek elő a sűrű földből.*

Ez már *Lator László*, a másik poéta énekéből jött elő dél-alföldi piacról. Amikor meghallottam a gyerekhangot, a „sokasodó anyagok” zöld halma napsugarat előlegezett; élet-üzenetet a gyerek által, aki négy-öt esztendősen lehetett, sugárszötte hajjal, arcán almapírral, és határtalan örömmel a szemében. Semmit sem hallok már, csupán az ő hangját.

A piac másik végében ácsorgok, de most is ezt hallom: „Lánc, lánc...” Töredezve, halkabban, mégis uralkodón a felnőttek vesződéseiben, másról, mint ami a szürke élet. Ha paprikák, káposzták énekelni tudnának, a kislánnyal fújnák közös „indulójukat”, amely a mindenségben atomok parányához hasonlítható. De nem parányokból épül fel a teljesség, s nem ezek őrzik a legmélyebb titkokat, törvényeket, melyeket a Teremtő egyszer a kezdődő időben az embereknek adott, hogy nyomozza, kutassa? Évente ilyenekért osztogatják a Nobel-díjat; elismerését a titoknak, amely annál több, minél többet „találnak meg belőle”.

Díjaznám a gyereket, és talán egyszer díjazták, ha énekes válik belőle, azonban erre a mostani oklevélre más kerülne. Köszönet, hogy néhány percre megállítja a világot esztelen futásában, elcsitítja a millió zörejt, lidérces villogást, kiláztatja a lélek szorongását – egyetlen dalocskával.

A piac fölött felhők szállnak. Dél felé. S az elröppenő idő játékai közt a tiszta hangok.

hírek információk

Az újszegedi Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia nyáresti kulturális programsorozatának következő előadására július 30-án, csütörtökön 19 órakor kerül sor a plébánia nagytermében. Az est témája: Szemelvények hazánk botanikai értékeiből. A vetítettképes előadást Körmöczy László nyugalmazott egyetemi docens és neje, Mária tartják.

~~~~~  
 Augusztus 1-jén, szombaton 10.30-tól orgonaséta indul a Szegedi Dóm Látogatóközpont fogadóteréből. A séta során a Székesegyház építéstörténete mellett a templom 1928-1930 között épült, az Angster gyár által készített, akkor Európa harmadik legnagyobb templomi orgonájaként megszólaló „hangszerek királynőjének” történetével ismerkedhetnek meg a résztvevők, melyet Nagy Péter orgonaművész, kántor szólaltat meg. Jegyek vásárolhatók személyesen a Látogatóközpont jegypénztárában, vagy online a [www.jegy.hu](http://www.jegy.hu) internetes felületen. További információ kérhető a 06-20/385-5061-es telefonszámon.

~~~~~  
Szegeden az alsóvárosi Havas Boldogasszony templomban augusztus 1-jén és 2-án tarja a templom és a közösség búcsúját, mely évszázadok óta a Dél-Alföld egyik jelentős vallási ünnepe.

A programsorozat augusztus 1-jén, szombaton indul az alábbiak szerint:

13.45 – Koszorúzás Bálint Sándor szülőházánál (Pálffy utca 72.)

14.30 – Koszorúzás Bálint Sándor mellszobránál (Mátyás tér)

15.00 – Mária-köszöntő énekcsokor

15.30 – Nyitó szentmise Bálint Sándor boldoggá avatásáért

16.30 – Rózsafüzér

18.00 – Szentmise a hivatásokért

19.15 – Ünnepi zsoltosma

20.00 – Görögkatolikus liturgia

21.30 – Szabadtéri keresztút a Ferences Világi Rend vezetésével

22.30 – Szabadtéri szentségimádás a quadrumban dicsőítő énekekkel – Eleven Tűz Együttes

24.00 – Gyertyafényes szentmise az elhunytakért

Augusztus 2-án, vasárnap a programok a következők szerint folytatódnak:

7.00 – Szentmise az édesanyai, édesapai hivatásokért

8.15 – Mária-köszöntő énekcsokor, zárandokok fogadása

9.00 – Ünnepi szentmise a családokért, majd körmenet

11.30 – Kegyhelytörténeti bemutató

15.00 – Imaóra a betegekért

16.00 – Szentmise a betegekért, idősekért, orvosokért, ápolókért

17.30 – Ünnepi zsoltosma

18.00 – Hálaadó szentmise

További részletek az www.szeged.ferencesek.hu weboldalon olvashatók. Mindenkit szeretettel várnak a szervezők.

Orgona és harsona különleges találkozása várja a közönséget augusztus 7-én 20 órától a Székesegyházban, ahol az OrgonaPont Fesztivál keretében Szotyori Nagy Gábor orgonaművész és Gyivicsán György harsonaművész ad közös koncertet. Az est műsorán a barokktól a francia romantikán át egészen a filmzenéig ívelő válogatás szerepel, többek között Alexandre Guilmant, César Franck, Liszt Ferenc és James Horner műveivel. A koncertre a belépőjegy 5.900,- Ft, diákok és nyugdíjasok 10 százalékos kedvezménnyel válthatnak jegyet. Jegyek a Filharmónia Magyarország szegedi irodájában, a Ticket Express jegyirodáiban, a koncert előtt a helyszínen, valamint online a Jegymester oldalán vásárolhatók meg.

~~~~~  
 A tápéi Szent Mihály Plébánia szervezésében buszos zárandoklatot indul nemzeti kegyhelyünkre, Mátraverebély-Szentkútra Nagyboldogasszony főünnepén, augusztus 15-én. A hazafelé vezető úton a résztvevők felkeresik a Fallóskúti Kegyhelyet, ahol közösen elimádkozzák a keresztutat. Jelentkezni Máté János szeged-tápéi plébánosnál lehet a tápéi, petőfitelepi vagy az algyői plébániákon 9.000 Ft utazási költség befizetésével. További információ a 06-70/309-5502-es telefonszámon kérhető. Indulás augusztus 15-én, szombaton reggel 6 órakor a tápéi Szent Mihály templom elől, 6.10-kor pedig a petőfitelepi Jézus Szíve templom elől. Az autóval érkezők számára mindkét templom környékén ingyenes parkolási lehetőség biztosított. A szervezők minden érdeklődőt szeretettel várnak.

~~~~~  
 A Magyar Labdarúgó Szövetség Csongrád-Csanád vármegyei igazgatósága és a Szent Miklós Plébánia együttműködésében megújult felsővárosi plébánia műfüves foci pályáját előre egyeztetve bárki kibérelheti 9.000,- Ft/óra bérleti díjért. Érdeklődni a plébánia irodájában lehet.

~~~~~
A Szeged-Csanádi Egyházmegye Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató folyamatosan indít nevelőszülő képzéseket az ország különböző pontjain. A nevelőszülői élet iránt érdeklődők a szentagota.hu oldalon kaphatnak további tájékoztatást.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
 Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
 Cserny Szilvia, Karsai Örs,
 † Tóth Sándor

Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.